

Karar İncelemesi**Türk Vatandaşlığından İzinle Çıkanların 3201 Sayılı Kanun
Çerçevesinde Borçlanması****Case Review*****The Social Security Rights of Renunciated Persons in
Turkey*****Birten DÖNMEZ**

Avukat, Sosyal Güvenlik Kurumu, Hukuk Müşavirliği

Gülen KIZILTAŞ

Avukat, Sosyal Güvenlik Kurumu, Hukuk Müşavirliği

Ocak 2013, Cilt 3, Sayı 1, Sayfa 132-145
January 2013, Volume 3, Number 1, Page 132-145

P-ISSN: 2146 - 4839

2013/1

sgd.sgk.gov.tr

e-posta: sgd@sgk.gov.tr

Yazılar yayınlanmak üzere kabul edildiği takdirde, SGD elektronik ortamda tam metin olarak yayımlamak da dahil olmak üzere, tüm yayın haklarına sahip olacaktır. Yayınlanan yazılardaki görüşlerin sorumluluğu yazarlarına aittir. Yazı ve tablolardan kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

If the manuscripts are accepted to be published, the SGD has the possession of right of publication and the copyright of the manuscripts, included publishing the whole text in the digital area.

Articles published in the journal represent solely the views of the authors.

Some parts of the articles and the tables can be cited by showing the source.

SGD

Sosyal Güvenlik Dergisi
Journal of Social Security

Cilt : 3 - Sayı - 1 - Yıl : 2013 / *Volume : 3 - Number : 1 - Year : 2013*

Sahibi / Owner of the Journal
Sosyal Güvenlik Kurumu Adına
Fatih ACAR (Kurum Başkanı / *President of the Institution*)

Genel Yayın Yönetmeni / Publication Manager
İlhan İŞMAN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Desk Editör
Mahmut ERDEMİR

Editör / Editor in Chief
Selda DEMİR

Editör Yardımcıları / Co-Editors
Asuman KAÇAR
Dr. Erdem CAM

Yayın Türü: Ulusal Süreli Yayın / *Type of Publication Periodical*
Yayın Aralığı: 6 aylık / *Frequency of Publication: Twice a Year*
Dili: Türkçe ve İngilizce / *Language: Turkish and English*

Tasarım / Design: Aren Reklam ve Tanıtım / Ankara 0.312 430 70 81 • www.arentanitim.com.tr
Basım Yeri / Printed by: EPA-MAT Matbaacılık / Ankara
Basım Tarihi / Press Date: 08.02.2013
ISSN: 2146-4839

Sosyal Güvenlik Dergisi (SGD)
Index Copernicus International ve Asos Index tarafından indekslenmektedir.

SGD sosyal güvenlik dergisi. -- Ankara: Sosyal Güvenlik Kurumu, 2013-.
c. : tbl., şkl. ; 24 cm.
ISSN: 2146-4839

Sosyal güvenlik -- Dergiler - Türkiye
Sosyal Güvenlik-- -- Hukuk ve mevzuat -- -- Türkiye
362.05

SGD Sosyal Güvenlik Dergisi

Tüm hakları saklıdır. Bu Dergi'nin tamamı ya da Dergi'de yer alan bilimsel çalışmaların bir kısmı ya da tamamı 5846 sayılı Yasa'nın hükümlerine göre Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'nın yazılı izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemiyle çoğaltılamaz, yayınlanamaz.

İletişim Bilgileri / Contact Information

Ziyabey Caddesi No:6 Balgat / Ankara / TURKEY
Tel / Phone: +90 312 207 88 91 – 207 87 70
Fax: +90 207 78 19
Erişim: sgd.sgk.gov.tr
e-mail: sgd@sgk.gov.tr

YAYIN KURULU / EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Nizamettin AKTAY
Gazi Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Şerife Türcan ÖZŞUCA
Ankara Üniversitesi
Siyasal Bilgiler Fakültesi

Doç. Dr. Şenay GÖKBAYRAK
Ankara Üniversitesi
Siyasal Bilgiler Fakültesi

Prof. Dr. Süleyman Hayri BOLAY
Emekli Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Mehtap TATAR
Hacettepe Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Cem KILIÇ
Gazi Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Levent AKIN
Ankara Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

ULUSLARARASI DANIŞMA KURULU / INTERNATIONAL ADVISORY BOARD

Professor Yener ALTUNBAŞ
Bangor University – UK

Professor Allan MOSCOVITCH
University of Carleton – CA

Asst. Prof. C. Rada Von ARNIM
University of Utah – USA

Professor Jacqueline S. ISMAEL
University of Calgary – CA

Professor Mark THOMPSON
University of British Columbia – CA

Professor Özay MEHMET
University of Carleton – CA

Asst. Prof. Sara HSU
State University – USA

ULUSAL DANIŞMA KURULU / NATIONAL ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Yusuf ALPER
Uludağ Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. A. Murat DEMİRCİOĞLU
Yıldız Teknik Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Sarper SÜZEK
Atılım Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Faruk ANDAÇ
Çağ Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Ömer EKMEKÇİ
İstanbul Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Savaş TAŞKENT
İstanbul Teknik Üniversitesi
İşletme Fakültesi

Prof. Dr. Kadir ARICI
Gazi Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Şükran ERTÜRK
Dokuz Eylül Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Sabri TEKİR
İzmir Üniversitesi İ.İ.B.F.

Prof. Dr. Berrin Ceylan ATAMAN
Ankara Üniversitesi
Siyasal Bilgiler Fakültesi

Prof. Dr. Ali GÜZEL
Kadir Has Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Aziz Can TUNCA
Bahçeşehir Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Hayriye ATİK
Erciyes Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Ali Rıza OKUR
Yeditepe Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. M. Fatih UŞAN
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Zakir AVŞAR
Gazi Üniversitesi
İletişim Fakültesi

Prof. Dr. Serdar SAYAN
TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üni.
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Süleyman BAŞTERZİ
Ankara Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Ufuk AYDIN
Anadolu Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Ali SEYYAR
Sakarya Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Nurşen CANIKLIOĞLU
Marmara Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Remzi AYGÜN
Gazi Üniversitesi
Tıp Fakültesi

Prof. Dr. Ali Nazım SÖZER
Yaşar Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Doç. Dr. Alpay HEKİMLER
Namık Kemal Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Abdurrahman AYHAN
Muğla Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Müjdat ŞAKAR
Marmara Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Oğuz KARADENİZ
Pamukkale Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Fevzi DEMİR
Yaşar Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Zarife ŞENOCAK
Ankara Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Doç. Dr. Aşkın KESER
Uludağ Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Yrd. Doç. Dr. Hediye ERGİN
Marmara Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Karar İncelemesi

Türk Vatandaşlığından İzinle Çıkanların 3201 Sayılı Kanun Çerçevesinde Borçlanması

Case Review

The Social Security Rights of Renounced Persons in Turkey

Birten DÖNMEZ*

Gülen KIZILTAŞ**

I- İNCELENEN YARGI KARARI

T.C. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, 28.04.2010 T. 2010/10-210 E.-2010/240 K.

Türk vatandaşlığından izinle çıkanların, Türk vatandaşı olduğu dönemde yurt dışında geçen çalışma sürelerinin 3201 sayılı Kanun gereğince borçlanılarak sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirileceği.

II- HUKUKİ SORUN

Uyuşmazlık, doğumla Türk vatandaşı olup, Türkiye’de, hizmet sözleşmesine dayalı çalışması bulunan, Bakanlar Kurulunun kararı ile Türk vatandaşlığından çıkmasına izin verilen ve Türk vatandaşlığını kaybedip, halen Türk vatandaşı olmayan davacının, Sosyal Güvenlik Kurumuna başvurarak Almanya’da geçen çalışmalarının 3201 sayılı Kanuna göre değerlendirilmesi için borçlanma talebinde bulunması ve davalı Kurum tarafından, yurt dışında geçen çalışma sürelerini borçlanma hakkının sadece Türk vatandaşlığına haiz olduğu gerekçesiyle isteğinin reddedilmesi üzerine Türk vatandaşlığından izinle çıkan ve borçlanma talep tarihinde Türk vatandaşlığını haiz olmayan davacının borçlanma talebinin kabul edilip edilmemesi noktasında toplanmaktadır.

* Avukat, Sosyal Güvenlik Kurumu, Hukuk Müşavirliği

** Avukat, Sosyal Güvenlik Kurumu, Hukuk Müşavirliği

III- YARGI ORGANLARININ KARARLARI

A- Yerel Mahkemenin Kararı

Davacı vekili, müvekkilinin yurt dışına çıkmadan önce Kuruma bağlı sigortalılığının bulunduğunu, 1992 yılında Almanya'ya göç ettiğini, dava tarihine kadar Almanya'da işçi olarak çalıştığını, 1999 yılında da Türk vatandaşlığından çıkma izni alarak Alman vatandaşlığına geçtiğini halen 403 sayılı Vatandaşlık Kanunu'nun 29. maddesi hükmü gereğince, Kanunda sayılan istisnalar dışında Türk vatandaşlarına tanınan tüm haklardan yararlanan mavi kart sahibi olduğunu, Türkiye'ye kesin dönüş yaptığını, müvekkilinin yurt dışında geçen hizmetlerini 3201 sayılı Yasa'ya göre borçlanmak istediğini, ancak Kurum tarafından davacının hem Alman vatandaşı olması nedeniyle hem de borçlanma talebi kabul edilse dahi, tahsis talep etme hususunun Türk vatandaşlarına tanınan bir hak olmasından dolayı hiçbir zaman tahsis yapılamayacağı gerekçesiyle isteğinin reddedildiğini, oysa davacının vatandaşlıktan çıkma izni alarak Vatandaşlık Kanunu'nun 29. maddesi çerçevesinde vatandaşlıktan çıktığını ama aynı hüküm gereği Türk vatandaşlarına tanınan tüm haklardan yararlanma hakkına sahip olduğunu, **3201 sayılı Yasa gereğince borçlanma yapabileceğinin** tespiti ve yaşlılık aylığı talep koşulları oluştuğunda kendisine yaşlılık aylığı tahsis talebinde bulunabileceğinin tespitine karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Sosyal Güvenlik Kurumu vekili, her ne kadar 5203 sayılı Kanun ile doğumla Türk vatandaşı olup da, İçişleri Bakanlığında vatandaşlıktan çıkma izni alanlara, sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakların kullanımında, ilgili kanunlardaki hükümlere tabi olmak şartıyla Türk vatandaşlarına tanınan haklar aynen tanınmış ise de; 3201 sayılı Kanun Uygulama Yönetmeliğinin 2. maddesinde; "Bu Yönetmelik hükümlerinin yabancı bir ülkede Türk vatandaşı olarak çalışmış, çalışan veya çalışacaklar ile gerek borçlanma ve gerekse aylık alma sürelerinde Türk vatandaşı olanları kapsar." hükmü öngörüldüğünden, Yönetmeliğin açık hükmü karşısında doğumla Türk vatandaşlığını kazanmış olup da sonradan İçişleri Bakanlığında çıkma izni almak suretiyle yabancı bir devlet vatandaşlığını kazanan kişilerin yurt dışında Türk vatandaşı olarak çalıştıkları süreleri 3201 sayılı Kanun'a göre borçlanamadıkları ve Türk vatandaşlığından çıkmadan önce bu süreleri borçlanmış olsalar dahi, yönetmelikte aylık alma süresinde dahi Türk vatandaşı olma öngörüldüğünden, bu hizmetlerin dikkate alınamayacağı ve aylık bağlanamayacağı belirtilerek davanın reddini istemiştir.

Ankara 13. İş Mahkemesinin 06.12.2007 T. 2006/473 E.-2007/768 K. sayılı kararı ile, 3201 sayılı Kanun'un Uygulama Yönetmeliğinin 2. maddesinin, bu yönetmelik hükümlerinin ikili veya çok taraflı Sosyal Güvenlik Sözleşmesi yapılmış olup olmadığına bakılmaksızın yabancı bir ülkede Türk vatandaşı olarak çalışmış, çalışan veya çalışacaklar için gerek borçlanma ve gerek aylık alma sürelerinde, Türk vatandaşı olanları kapsayacağına açık olduğu, Türk vatandaşı olmayan davacının bu hukuki durumu karşısında 3201 sayılı Yasa'ya göre borçlanma imkanının söz konusu olamayacağı, 3201 sayılı Yasa'nın Türk vatandaşlarının Türk vatandaşları olarak yurt dışında geçen çalışmalarını borçlanabilmelerini öngördüğü belirtilerek davanın reddine hükmedilmiştir.

Yerel Mahkeme kararının taraf vekilleri tarafından temyizi üzerine uyuşmazlık Yargıtay 10. Hukuk Dairesine intikal etmiştir.

Yerel Mahkemenin kararı Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin 14.07.2009 T. 2008/18641 E. 2009/13146 K. sayılı kararı ile bozulmuş, dosya yerine geri çevrilmekle yeniden yapılan yargılama sonunda mahkemece önceki kararda direnilmiş ve direnme hükmü temyiz edilerek uyuşmazlık Yargıtay Hukuk Genel Kuruluna intikal etmiş, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu 28.04.2010 T. 2010/10-210 E.-2010/240 K. sayılı kararı ile de yerel mahkemenin direnme kararını bozmuştur.

B- Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin Kararı

Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin kararında; Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkındaki 3201 sayılı Kanun'un 1. maddesinin değişiklikten önceki hali "18 yaşını doldurmuş Türk vatandaşlarının yurt dışında geçen ve belgelendirilen çalışma süreleri, bu çalışma süreleri arasında veya sonunda her birinde bir yıla kadar olan işsizlik süreleri ve yurt dışında ev kadını olarak geçen süreleri, 2. maddede belirtilen sosyal güvenlik kuruluşlarına prim, kesenek ve karşılık ödenmemiş olması ve istekleri halinde bu Kanun hükümlerine göre sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilir." şeklinde iken; davanın açılmasından sonra, 17.04.2008 tarihli 5754 sayılı Kanun'un 79. maddesi ile yapılan değişiklikle, "Türk vatandaşlarının yurt dışında 18 yaşını doldurduktan sonra, Türk Vatandaşı iken geçen ve belgelendirilen sigortalılık süreleri ve bu süreleri arasında veya sonunda her birinde bir yıla kadar olan işsizlik süreleri ile yurt dışında ev kadını olarak geçen süreleri, bu Kanunda belirtilen sosyal güvenlik kuruluşlarına prim ödenme-

miş olması ve istekleri halinde, bu Kanun hükümlerine göre sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilir.” şeklinde düzenlenmiştir. Aynı Kanun’un tanımlar başlıklı 2. maddesinin c fıkrasında sürelerin değerlendirilmesi kavramı “Türk vatandaşlığına haiz olanların 1. maddede belirtilen sürelerinin istekleri halinde değerlendirilmesi” olarak tanımlanmıştır. Anılan Yasa’nın önceki uygulama Yönetmeliğinin 2. maddesi, “Bu Yönetmelik hükümleri, ikili veya çok taraflı sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış olup olmadığına bakılmaksızın yabancı bir ülkede, Türk vatandaşı olarak çalışmış, çalışan veya çalışacaklar ile gerek borçlanma ve gerekse aylık alma sürelerinde Türk vatandaşı olanları kapsar.” şeklinde iken; davanın açılmasından sonra, 06.11.2008 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren Yönetmeliğin 2. maddesinde ise, “Bu Yönetmelik, ikili veya çok taraflı sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış olup olmadığına bakılmaksızın yabancı bir ülkede geçen sigortalılık veya ev kadını sürelerinde ve borçlanma talep tarihinde Türk vatandaşı olanları kapsar.” düzenlemesine yer verilmiştir. Halen yürürlükte olan uygulama Yönetmeliğinin borçlanma kapsamındaki süreleri düzenleyen 6. maddesinin 2-b bendine göre de, “Türk vatandaşlığının kazanılmasından önce veya Türk vatandaşlığının kaybedilmesinden sonra yurt dışında sigortalı veya ev kadını olarak geçen süreler, borçlandırılmaz.”

11.02.1964 tarih ve 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu’nun 06.07.2004 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 29.06.2004 gün ve 5203 sayılı Yasa’nın 1. maddesi ile değişik 29. maddesinde, “Bu Kanun gereğince Türk vatandaşlığını kaybeden kişiler, kayıp tarihinden başlayarak yabancı muamelesine tabi tutulur. Ancak, doğumla Türk vatandaşı olup da, İçişleri Bakanlığından vatandaşlıktan çıkma izni alanlar ve bunların vatandaşlıktan çıkma belgesinde kayıtlı reşit olmayan çocukları; Türkiye Cumhuriyetinin milli güvenliğine ve kamu düzenine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, askerlik hizmetini yapma yükümlülüğü ve seçme-seçilme, kamu görevlerine girme ve muafin araç veya ev eşyası ithal etme hakları dışında, sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakları saklı kalmak ve bu hakların kullanımında ilgili kanunlardaki hükümlere tabi olmak şartıyla Türk vatandaşlarına tanınan haklardan aynen yararlanmaya devam ederler.” denilmiş; aynı yasal düzenlemeye 5901 sayılı Vatandaşlık Kanunu’nun 28. maddesinde yer verilmiştir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 23.11.2005 tarih ve 10-492/646, 08.03.2006 tarih ve 21-6/56, Yargıtay 10. Hukuk Dairesi’nin 20.11.2006 tarih ve 11422-14955, 20.06.2006 tarih ve 2251-9376, 23.03.2006 tarih ve 2215-

3162, 16.10.2006 tarih ve 10610-12898 sayılı kararlarında da belirtildiği üzere 3201 sayılı Kanun bir borçlanma yasası olup, Kanun'un 1. maddesine ve uygulama Yönetmeliğinin 2. maddesine göre, Türk vatandaşlarının, Türk vatandaşı olarak yurt dışında geçen çalışmalarını borçlanabilmeleri öngörülmüştür. Anılan Yasa, yurt dışı hizmet borçlanması hakkının kullanılabilmesi için çalışmanın geçtiği dönemde sigortalı ile uyruklu ilişkisini aramaktadır. 3201 sayılı Kanun'un uygulama Yönetmeliğinde, borçlanma tarihinde de Türk vatandaşı olunması gerektiği belirtilmiş ise de; gerek, 12.06.2009 tarihinde yürürlüğe giren 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 28. maddesinde, gerekse, önceki 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 29. maddesindeki yasal düzenlemeye yer verilerek, doğumla Türk vatandaşı olup da, İçişleri Bakanlığında vatandaşlıktan çıkma izni alanların, sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakları saklı tutulmuş olup; anılan kişilerin bu hakların kullanımında ilgili kanunlardaki hükümlere tabi olmak şartıyla Türk vatandaşlarına tanınan haklardan aynen yararlanmaya devam edecekleri belirtilmiştir. Kanun açıkça, çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişilerin kazanılmış haklarının korunacağını belirtmektedir. Kazanılmış hak, kişinin bulunduğu statüden doğan, kendisi yönünden kesinleşmiş ve kişisel niteliğe dönüşmüş haktır. Kazanılmış haklar hukuk devleti kavramının temelini oluşturan en önemli unsurlardandır. Kazanılmış hakları ortadan kaldırıcı nitelikte sonuçlara yol açan yorumlar Anayasa'nın 2. maddesinde açıklanan "Türkiye Cumhuriyeti sosyal bir hukuk devletidir." hükmüne aykırılık oluşturacağı gibi, toplumsal kararlılığı, hukuksal güvenceyi ortadan kaldırır, belirsizlik ortamına neden olur ve kabul edilemez.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemeler gözetildiğinde, davacının Türk vatandaşlığını haiz olmadığı 26.08.1999 tarihinden sonraki dönemleri borçlanamayacağına ilişkin mahkemenin kabulü yerinde ise de; "Türk vatandaşlığından izinle çıkan ve borçlanma talep tarihinde Türk vatandaşlığını haiz olmayan davacının, Türk vatandaşlığından izinle çıkmadan önce yurt dışında gerçekleşen çalışma sürelerine ilişkin borçlanma hakkının, Türk Vatandaşlık Kanunu ile kazanılmış hak sayılarak korunduğu gözetilerek, anılan süreye ilişkin borçlanma isteğinin kabulüne karar verilmesi gerektiği" belirtilerek bozma kararı verilmiştir.

C- Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun Kararı

Hukuk Genel Kurulu kararında, "Her ne kadar 3201 sayılı Kanun'un uygulama Yönetmeliğinin 2. ve 6. maddeleri borçlanmanın kabul edilebil-

mesi için davalı kuruma başvuru tarihinde hak sahibinin Türk vatandaşı olma şartını aramış ise de; Anayasa, Türk Vatandaşlık Kanunu ve 3201 sayılı Kanun'un amaç ve özü gözetilerek yukarıda açıklanan maddeler birlikte değerlendirildiğinde, Türk vatandaşlığından izinle çıkan ve borçlanma talep tarihinde Türk vatandaşlığını haiz olmayan davacıyı, Türk Vatandaşlık Kanunu'nun sosyal haklar bakımından vatandaş gibi kabul ettiği, ayrıca Türk vatandaşlığından izinle çıkmadan önce yurt dışında gerçekleşen çalışma sürelerine ilişkin borçlanma hakkının, Türk Vatandaşlık Kanunu ile kazanılmış hak sayılarak korunması ve Türk vatandaşlarına tanınan haklardan aynen yararlanması gerektiği belirgindir.

Kazanılmış hak, kişinin bulunduğu statüden doğan, kendisi yönünden kesinleşmiş ve kişisel niteliğe dönüşmüş bir haktır. Kazanılmış haklar, hukuk devleti kavramının temelini oluşturan en önemli unsurlardandır. Kazanılmış hakları ortadan kaldırmak nitelikte sonuçlara yol açan yorumlar Anayasa'nın 2. maddesinde açıklanan **“Türkiye Cumhuriyeti sosyal bir hukuk devletidir.”** hükmüne aykırılık oluşturacağı gibi, toplumsal kararlılığı, hukuksal güvenceyi ortadan kaldırır, belirsizlik ortamına neden olur ve kabul edilemez. Hal böyle olunca, davacının Türk vatandaşı olarak yurt dışında çalıştığı süreleri 3201 sayılı Kanun gereğince borçlanabileceğinin kabulü gerekir.

Yukarıda belirtilen maddi ve hukuki olgular dikkate alınmaksızın direnme kararı verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, karar açıklanan nedenlerle bozulmalıdır.” şeklinde hüküm kurulmuştur.

DEĞERLENDİRME

Davaya konu ile uyumsuzlukla ilgili olarak incelenen karardan;

06.03.1962 tarihinde, doğumla Türk vatandaşı olup, Türkiye’de, 10.01.1989-30.11.1989 tarihleri arasında hizmet sözleşmesine dayalı çalışmaları bulunan, Bakanlar Kurulunun 23.12.1998 gün ve 1998/12263 sayılı kararı ile Türk vatandaşlığından çıkmasına izin verilen ve vatandaşlıktan çıkma belgesini teslim aldığı 26.08.1999 tarihi itibarıyla Türk vatandaşlığını kaybedip, halen Türk vatandaşı olmadığı anlaşılan davacının; 28.11.2005 tarihinde Sosyal Güvenlik Kurumuna başvurarak Almanya’da geçen çalışmalarının 3201 sayılı Kanun’a göre değerlendirilmesi için borçlanma talebinde bulunduğu,

Davalı vekilinin savunmasında; her ne kadar 5203 sayılı Kanun ile doğumla Türk vatandaşı olup da, İçişleri Bakanlığında vatandaşlıktan çıkma

izni alanlara, sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakların kullanımında, ilgili kanunlardaki hükümlere tabi olmak şartıyla Türk vatandaşlarına tanınan haklar aynen tanınmış ise de; 3201 sayılı Kanun Uygulama Yönetmeliği'nin 2. maddesinde; “Bu Yönetmelik hükümlerinin yabancı bir ülkede Türk vatandaşı olarak çalışmış, çalışan veya çalışacaklar ile gerek borçlanma ve gerekse aylık alma sürelerinde Türk vatandaşı olanları kapsar.” hükmü öngörüldüğünden, Yönetmeliğin açık hükmü karşısında doğumla Türk vatandaşlığını kazanmış olup da sonradan İçişleri Bakanlığında çıkma izni almak suretiyle yabancı bir devlet vatandaşlığını kazanan kişiler yurt dışında Türk vatandaşı olarak çalıştıkları süreleri 3201 sayılı Kanun'a göre borçlanamadıkları ve Türk vatandaşlığından çıkmadan önce bu süreleri borçlanmış olsalar dahi, Yönetmelikte aylık alma süresinde dahi Türk vatandaşı olma öngörüldüğünden, bu hizmetlerin dikkate alınamayacağı ve aylık bağlanamayacağı belirtilerek davanın reddini istediği anlaşılmıştır.

3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanun kimlerin hangi şartlarda yurt dışında buldukları süreleri borçlanabileceklerini düzenlemiştir. Yurt dışı hizmet borçlanmasından yabancı ülkede çalışmış veya ev kadını olarak bulunmuş olan Türk vatandaşları yararlanabilirler. (3201 sayılı Kanun'un 1. maddesi ve Yurt Dışı Borçlanma Yönetmeliği'nin 2. maddesi) Bu hükmünde ortaya koyduğu gibi, yurt dışı hizmet borçlanmasından yararlanabilmek için Türk vatandaşı olmak gerekmektedir¹.

Yargıtay Genel Kurulunun incelemiş olduğumuz kararında, Kurumun 3201 sayılı Kanun ve uygulama Yönetmeliğine göre borçlanmanın kabul edilebilmesi için davalı kuruma başvuru tarihinde hak sahibinin Türk vatandaşı olma şartını aramış ise de; Anayasa, Türk Vatandaşlık Kanunu ve 3201 sayılı Kanunun amaç ve özü gözetilerek yukarıda açıklanan maddeler birlikte değerlendirildiğinde, Türk vatandaşlığından izinle çıkan ve borçlanma talep tarihinde Türk vatandaşlığını haiz olmayan davacıyı, Türk Vatandaşlık Kanunu'nun sosyal haklar bakımından vatandaş gibi kabul ettiği, ayrıca Türk vatandaşlığından izinle çıkmadan önce yurt dışında gerçekle-

1 Güzel, Okur, Caniklioğlu, Sosyal Güvenlik Hukuku, İstanbul, 2012, s.604, yurt dışı borçlanmaları hakkında ayrıntılı bilgi için bkz., Ekmekci, Tuncay, Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri, İstanbul, 2012, s.560-570, Akın, Levent “Yurt Dışında Sigortalı Emeklilik Koşullarına Etkisi”, Çimento İşveren Dergisi, Mart, 2012, s.50-56, Akın, Levent “4958 sayılı Yasa ve Anayasa Mahkemesi Kararı'nın Yurt Dışı Hizmet Borçlanmasına Etkileri”, A. Can Tuncay'a Armağan, Mayıs, 2005, s.953-988, Okur, A. Rıza, “Yurt Dışı Hizmet Borçlanması ve Türk Vatandaşlığı Koşulu”, Çalışma ve Toplum, 2006/2, Sayı: 9, s.111/115.

şen çalışma sürelerine ilişkin borçlanma hakkının, Türk Vatandaşlık Kanunu ile kazanılmış hak sayılarak korunması ve Türk vatandaşlarına tanınan haklardan aynen yararlanması gerektiğinin belirgin olduğu, kazanılmış hakkın, kişinin bulunduğu statüden doğan, kendisi yönünden kesinleşmiş ve kişisel niteliğe dönüşmüş bir hak olduğu, aynı zamanda kazanılmış hakların, hukuk devleti kavramının temelini oluşturan en önemli unsurlardan olduğu, kazanılmış hakları ortadan kaldırıcı nitelikte sonuçlara yol açan yorumların toplumsal kararlılığı, hukuksal güvenceyi ortadan kaldıracığı, belirsizlik ortamına neden olacağı ve kabul edilemeyeceği hususlarına değinilmiştir. Bu sebeple Türk Vatandaşlık Kanunu'nun 28. maddesindeki kazanılmış hak kavramı üzerinde durulması yerinde olacaktır.

29.05.2001 tarihinde yapılan değişiklik ile Türk Vatandaşlık Kanunu'nun 28.maddesine “Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve kendileri ile birlikte işlem gören çocukları; milli güvenliğe ve kamu düzenine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla askerlik hizmetini yapma yükümlülüğü, seçme ve seçilme, kamu görevlerine girme ve muafin araç veya ev eşyası ithal etme hakları dışında, sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakları saklı kalmak ve bu hakların kullanımında ilgili kanunlardaki hükümlere tabi olmak şartıyla Türk vatandaşlarına tanınan haklardan aynen yararlanmaya devam ederler.” şeklinde düzenleme getirilmiş iken 09.05.2012 tarihinde 6304 sayılı Kanun'un 14. maddesi ile 28. madde de yine değişiklik yapılmış, doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve üçüncü dereceye kadar olan altsoyları, bu maddede belirtilen istisnalar dışında Türk vatandaşlarına tanınan haklardan aynen yararlanmaya devam ederler. Millî güvenliğe ve kamu düzenine ilişkin hükümlerin saklı olacağı, madde kapsamında bulunan kişilerin, seçme ve seçilme, muafin araç veya ev eşyası ithal etme hakları ile askerlik hizmetini yapma yükümlülüklerinin olmadığı, bu kişilerin sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış haklarının saklı olduğu ve bu hakların kullanımında ilgili kanunlardaki hükümlere tabi oldukları öngörülmüştür.

Türk Vatandaşlık Kanunu'nun 28. maddesinde bahsedilen, hukuki güvenlik ilkesi ile zorunlu bağlantısı bulunan kazanılmış haklara saygı ilkesini oluşturan, kazanılmış hak kavramı, sık sık kullanılmış ancak tanımı tam olarak yapılamamıştır.

Bir tanıma göre kazanılmış hak; objektif bir hukuk kuralının kişi hakkında uygulanması veya kendiliğinden uygulanacak hale gelmesi, böylece objektif ve genel hukuki durumun kişisel bir işlemle özel hukuki duruma dönüşmesi, hukuka aykırı işlemlerde ise bir süre yararlanılması sonucunda Anayasa ve yasalarca korunmaya değer hale gelmiş, elde edilmiş veya elde edilebilir durumdaki hak sahibinin bir eylemi ve iradesi ile ileri sürülmüş olan ve üçüncü kişilerden bir şey isteyebilmek ve onu bir şey yapmaya zorunlu kılabilmek gibi aktif hak sahipliği bahşeden bir kişisel hak ve karşılanmadıkça ve boşluğu giderilmedikçe tek taraflı tasarrufla geri alınmayan hukuki olanak, güç veya yetki² olarak tanımlanırken,

Diğer bir tanımda “Doğumu anında hukuka uygun olarak tamamlanmış ve böylece kişiye özgü lehte sonuçlar doğurmuş, daha sonra mevzuat değişikliği ya da işlemin geri alınması gibi nedenlere rağmen hukuk düzenince korunması gereken hak³” olarak ifade edilmiştir.

Çeşitli yargı kararlarında ise; Danıştay 6. Dairesinin 24.12.1991 tarih, 1991/482 E-1991/3229 K⁴. sayılı kararında, “*kazanılmış hak*” objektif bir hukuk kuralının kişilere uygulanmasıyla objektif ve genel hukuki durumun kişisel bir işlemde özel hukuki duruma dönüşmesi olarak tanımlanmış ancak kazanılmış hak kavramının her olaya ve konunun özelliğine göre değerlendirilmesinin gerektiği hususuna değinilmiştir.

Danıştay 13. Dairesinin 22.02.2011 tarih 2010/1001 E.- 2011/729 K.⁵ sayılı başka bir kararında da, kazanılmış hakkın, kişinin bulunduğu statüden doğan, tahakkuk etmiş ve kendisi yönünden kesinleşmiş ve kişisel alacak niteliğine dönüşmüş hak olduğundan söz etmektedir.

Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu’nun 14.06.1989 tarih ve E. 1989/1-2, K. 1989/2 sayılı kararında ise; gerek öğretilerde, gerekse uygulamada, kişilerin hukuki statülerini belirlemiş ve buna dayalı olarak da yeni hukuki durumların ve hakların elde edilmesine neden olmuş, bir başka deyişle hukuki sonuçlarını yerine getirmiş olan durumların, artık geriye dönülmez, vazgeçilmez haklar olduğu, yani kazanılmış hak teşkil ettiği belirtilmiştir.

2 Tolon, Kemal Doğu (1980), “İptal ve Tam Yargı Davalarında Kazanılmış Hak”, İdare Hukuku ve İdari Yargı ile İlgili İncelemeler, III, Danıştay Yayınları, Ankara, s.170.

3 Oğurlu, Yücel (2003), İdare Hukukunda Kazanılmış Haklara Saygı ve Haklı Beklentiler Sorunu, Ankara,

4 <http://www.kazanci.com> (24.12.2012).

5 <http://www.kazanci.com> (24.12.2012).

Öte yandan; Anayasa Mahkemesinin 03.04.2001 tarih ve E. 1999/50, K. 2001/67 sayılı kararında “*kazanılmış hak*”; *kişinin bulunduğu statüden doğan, tahakkuk etmiş ve kendisi yönünden kesinleşmiş ve kişisel alacak niteliğine dönüşmüş hak* olarak tanımlanırken,

Anayasa Mahkemesinin 04.02.2010 tarihli 2007/83 E-2010/28 K⁶ sayılı kararında kazanılmış hak konusuna “Temelde asli bir yetkiye dayanılarak yürürlüğe konulan yasa ile bağımlı bir yetkiyle çıkarılan tüzük, yönetmelik, kararname gibi yürütmenin genel düzenleyici işlemlerini içeren kural işlemler, objektif ve genel hukuksal durumlar yaratırken, düzenledikleri konularda statü oluştururlar. Kişilerin bu statülere alınmaları, özel ve kişisel bir işlemle (şart işlemle) olur. Kazanılmış hak, özel hukuk ve kamu hukuku alanlarında genel olarak, bir hak sağlamaya elverişli objektif yasa kurallarının bireylere uygulanması ile onlar için doğan şahsi hakkın korunması anlamında kabul edilmektedir. *Buna göre kazanılmış hak, kişinin bulunduğu statüden doğan (maaş gibi) tahakkuk etmiş ve kendisi yönünden kesinleşmiş ve kişisel alacak niteliğine dönüşmüş haktır. Bir statüye bağlı olarak ileriye dönük, beklenen haklar bu nitelikte değildir. “Statü hukuku” esasına dayalı nesnel ve düzenleyici kuralların egemen olduğu idare hukuku alanında statü hukukunun olanak verdiği oranlarda ve koşullarda, genel durumun kişisel duruma dönüşmesinden sonra kazanılmış haklar ortaya çıkabilmektedir. Objektif ve genel hukuksal durumun, şart işlemle özel hukuksal duruma dönüşmesi kazanılmış hak yönünden yeterli değildir. Kural işlemler her zaman değiştirilebilir ya da yargı organları tarafından Anayasa’ya veya yasaya aykırı görülerek iptal edilebilir. Kural işlemin değişmesi ya da ortadan kaldırılması, ona bağlı kişi ile ilgili şart işlemi de etkiler. Bu durumda ilerisi için kazanılmış haktan söz edilemez. Ancak kişi, yeni kural tasarrufa göre oluşan statüde yerini alır.”* hususlarına değinilerek kazanılmış hakkın kapsamının sınırlarını belirlemeye çalışmıştır. Kazanılmış hak kavramı kapsamının belirlenmesi önem arz etmekte, kazanılmış hakkın fonksiyonelliği bu hakkın tespitinin, içeriğinin ve özelliklerinin her somut olay hakkında ayrı ayrı incelenmesini gerektirmektedir ve emsal teşkil etmemektedir.

Tüm bu açıklamalar ışığında, kazanılmış haktan bahsedebilmek için temel unsurların varlığı gerekmektedir. Öncelikli olarak kazanılmış hak bireysel bir işlemde doğmalıdır. Düzenleyici işlemlerin genel ve soyut

6 <http://www.resmigazete.gov.tr> (24.12.2012)

işlemler olması sebebiyle kazanılmış hak olarak hukuki korunmadan istifade edebilmesi mümkün değildir. Düzenleyici işlemlerin kazanılmış hakkın hukuki korumasından istifade etmesi için somut bireysel bir sonucun bulunması, genel düzenleyici işlemin bir bireyin şahsında somutlaşmış sonuçlar doğurması gerekmektedir. Ayrıca hakkın kesinleşmesi yani hakkın yürürlükte olan kurallara uygun şekilde tüm sonuçlarıyla fiilen elde edilmesi gerekmektedir⁷. Kural olarak kişisel hak haline dönüşmemiş haklar, kazanılmış hak olarak korunamamaktadır.

5510 sayılı Kanun'un "Sosyal güvenlikle ilgili düzenlemeler ve bildirimler" başlıklı 99. maddesinde, sosyal güvenlik hak ve yükümlülükleri ile ilgili yapılacak her türlü kanunî düzenlemelerin yine 5510 sayılı Kanun'la yapılabileceği amir hüküm olarak düzenlenmiştir. Bu düzenleme ile birlikte, Türk Vatandaşlık Kanunu'nun 28. maddesindeki "hakların kullanımında ilgili kanunlardaki hükümlere tabi olmak şartı" ile "kamu düzenine ilişkin hükümlerin saklı kalması" ifadelerinin değerlendirilmesi sonucunda 28. maddesindeki kazanılmış hak, başvuru esnasında 3201 sayılı Kanun'un aradığı şartların bulunmasının gerektiği şeklinde yorumlanmalıdır.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu kararının karşı oy yazısında da belirtilen gibi "Türk vatandaşlığından çıkmadan önce 3201 sayılı Kanun'a göre borçlanarak primlerini ödemediğinden kesinleşmiş ve kişisel niteliğe bürünmüş bir hak, dolayısıyla kazanılmış bir hak yoktur." Başka bir anlatımla yukarıda ayrıntılı biçimde değindiğimiz gibi kazanılmış hakkın oluşması için 3201 sayılı Kanun'un uygulamasının kişinin subjektif alanında gerçekleşmesi gerekir, aksi bir yorum, "Türk vatandaşı olma" durumunun kazanılmış hak olarak kabulü anlamına gelmektedir ki bu durumda Türk Vatandaşlık Kanunu'ndaki düzenlemelerin anlamı kalmadığı gibi Türk vatandaşları ile Türk vatandaşı olmayan kişiler arasında bir fark kalmayacaktır. Vatandaşlıktan çıkmadan önce 3201 sayılı Kanun'un davacı hakkında uygulanabilirliği gibi kişisel niteliğe bürünmemiş, kişinin subjektif alanında gerçekleşmiş bir statüden dolayı kazanılmış hakkın varlığı kabul edilemez.

Ayrıca yine kararın karşı oy yazısında belirtilen "3201 sayılı Kanun'un tanımlar başlıklı 2. maddesinin (c) bendinde "Sürelerin değerlendirilme-

7 AYMK, 11.07.1991, E.1990/39, K.1991/21,

si; Türk vatandaşlığına haiz olanların 1. maddede belirtilen sürelerinin istekleri halinde değerlendirilmesini” ifade eder denmektedir. Burada çok açık şekilde Türk vatandaşlığına haiz olanların sürelerinin değerlendirileceği ifade edilmektedir. 3201 sayılı Kanun “Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanun” adını taşımaktadır. Bu Kanuna göre Türk vatandaşı olmayıp bir kısım haklardan Türk vatandaşı gibi yararlananların bu Kanuna tabi olmak şartı aşılarak borçlandırılmaları olanaklı değildir.

T.C. Anayasası’nın 62. maddesinde de “Devlet, yabancı ülkede çalışan Türk vatandaşlarının aile birliğinin, çocuklarının eğitiminin, kültürel ihtiyaçlarının ve sosyal güvenliklerinin sağlanması, anavatanla bağlarının korunması ve yurda dönüşlerinde yardımcı olunması için gerekli tedbirleri alır.” denmektedir. Yurda dönmesi söz konusu olan ancak yurtda (Vatandaş) olabilir. Vatandaş olmayanın yurduna dönmesi söz konusu olamaz. Anayasanın 62. maddesi hükmü öncelikle Türk vatandaşlarının korunmasını hedeflemektedir. 3201 sayılı Kanun da Anayasanın 62. maddesi gereğince çıkartılan bir kanun olup başka türlü yorumlanamaz. Öte yandan; bir kanundan kimin yararlanıp kimin yararlanamayacağı genel nitelikteki kanuna değil özel nitelikteki kanuna göre belirlenebilir. Genel nitelikteki Türk Vatandaşlık Kanunu, özel nitelikteki 3201 sayılı Kanun hükümlerini bertaraf etmez, genel bir istisna getirdiği varsayılabilir.

Vatandaşlıktan çıkanların Vatandaşlık Kanunu’nun 29.maddesi hükmü dolayısıyla 3201 sayılı Kanundan yararlanıp yararlanmayacağı, 3201 sayılı Kanun’un bütünü ile alınarak değerlendirilmelidir. 3201 sayılı Kanun’un 3.maddesinde Kanun’un bütünlüğüne uygun şekilde yurt dışı hizmetlerini borçlanabilmek için kesin olarak dönüş yapmak koşulu aranmaktaydı. Ancak, Anayasa Mahkemesinin 12.12.2002 gün ve 2000/36 E.- 2002/198 K. sayılı ilamı ile borçlanabilmek için kesin dönüş yapmış olmaya ilişkin koşul iptal edilmiş, sonraki değişikliklerde bu koşula yer verilmemiştir. Kanunun ilk halinden yurda kesin dönüş yapan Türk vatandaşlarının sosyal güvenliklerinin sağlanmaya çalışıldığı çok açık anlaşılmaktadır.

Kanunun bir maddesi hükmünden yararlanacağı düşünülen kişinin, başka bir maddeden yararlanamaması, aleyhine sonuçlar doğurabilir. Somut

olayda da durum böyledir. Davacı, bu dava yolu ile borçlanma hakkını elde etmiş olsa da bu aşamadaki bu borçlanmadan yararlanarak yaşlılık aylığı bağlatması olanaklı değildir. Davacının borçlanma ile elde ettiği hizmet birleştirilerek yaşlılık aylığı alabilmesi için 3201 sayılı Kanun'un 6.maddesi uyarınca yurda kesin dönüş yapması gerekir. Davalı Kurum davacıyı borçlandırmamakla davacının haklarını korumaktadır. Davacı borçlanmayı gerçekleştirse bile aşağıda açıklanan nedenlerle yeniden Türk vatandaşlığını kazanmadan yaşlılık aylığı bağlatamayacaktır. Bu durumda, Türk vatandaşlığını kazanmadan borçlanma hakkını elde etmesinde hukuki yarar yoktur. Görünüşte dava yolu ile bir hak elde etmiş görünen davacı, ileride Türk vatandaşlığına alınırsa zaten hiçbir davaya gerek olmadan borçlanabilecek ve yaşlılık aylığı bağlanacaktır. Bu dava sonucu borçlanma primlerini ödeyen davacı Türk vatandaşı olmadan aylığına kavuşamayacak, Türk vatandaşlığına geçmezse ödediği primleri yıllar sonra faizsiz olarak geri alarak mağdur olacaktır.

Türk vatandaşlığından izin alarak çıkanlar, Türk Vatandaşlık Kanunu'nun 29. maddesine göre; kayıp tarihinden başlayarak yabancı sayılırlar. Aynı maddede saklı tutulan 33. madde hükmüne göre de; "Vatandaşlığı iptal edilenler hakkında 5683 sayılı Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanun hükümleri uygulanır." 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 14. maddesine göre de "Türk vatandaşlığının kaybı ile kayıt kapatılır. Üzerinde işlem yapılamaz hale getirilir." görüşüne katılmaktayız.

Ayrıca 2012 yılı Ağustos ayında yapılan Yurt Dışında Yaşayan Vatandaşlarımızın Sosyal Güvenliklerine İlişkin Yargı Kararları İle Uygulamalarının Karşılaştırılması Çalıştayında "Yurt dışı borçlanması yapanların, sözleşmeli ülkede ilk defa sigorta kapsamına alındığı tarihin ilk işe giriş tarihi olarak yargı tarafından kabul edilmesi veya Türk vatandaşlığından izinle çıkanlara yurt dışı borçlanma hakkının verilmesi" konu başlıkları ele alınmış ve sonucunda; her iki uygulamanın, Kurumu zarara uğrattığı ve sosyal güvenlik sisteminin aktüeryal dengesini bozduğu konusunda, yargı mensupları ve hukuk anabilim dalı akademisyenleri ile mutabık kalınmıştır.

Kazanılmış hakkın kişinin *bulunduğu statüden doğan (maaş gibi) tahakkuk etmiş ve kendisi yönünden kesinleşmiş ve kişisel alacak niteliğine dö-*

nüsmüş hak olması, bir statüye bağlı olarak ileriye dönük, beklenen hakların bu nitelikte bulunmaması, sosyal güvenliğin kamu düzenine ilişkin olması ve Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 28. maddesinde kamu düzenine ilişkin hükümlerin saklı tutulması hususlarının 5510 sayılı Kanun'un 99. maddesinin amir hükmüyle birlikte değerlendirilmesinde, Türk Vatandaşlığından Bakanlar Kurulunun izni ile çıkan kişilerin, yurt dışında Türk vatandaşı olarak çalışmalarının Türk Vatandaşlık Kanunu'nun 28. maddesi göz önüne alınarak 3201 sayılı Kanun'a göre borçlanmaları mümkün görülmemektedir.

Kaynakça

Akın, Levent “Yurt Dışında Sigortalı Emeklilik Koşullarına Etkisi”, *Çimento İşveren Dergisi*, Mart 2012, s.50-56.

Akın, Levent “4958 sayılı Yasa ve Anayasa Mahkemesi Kararı'nın Yurt Dışı Hizmet Borçlanmasına Etkileri”, A. Can Tuncay'a Armağan, Mayıs 2005, s.953-988.

Altundiş, Mehmet (2008), “Hukuki Güvenlik İlkesi” (Makale)*Yasama Dergisi*, Sayı 10.

Ekmekci, Tuncay, Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri, İstanbul 2012, s.560-570.

Gözler, Kemal, *İdare Hukuku*, Bursa 2003.

Güzel, Okur, Caniklioğlu, Sosyal Güvenlik Hukuku, İstanbul 2012, s.604.

Ocak, Saim, “Yurt Dışı Hizmet Borçlanması Hakkında Karar İncelemesi”, *Sicil*

Dergisi, Mart 2011, s.21.

Oğurlu, Yücel, İdare Hukukunda Kazanılmış Haklara Saygı ve Haklı Beklentiler Sorunu, Ankara, 2003 III, Danıştay Yayınları, Ankara 1980.

Okur, A. Rıza, “Yurt Dışı Hizmet Borçlanması ve Türk Vatandaşlığı Koşulu”, *Çalışma ve Toplum*, 2006/2, Sayı: 9, s.111/115.

Tolon, Kemal Doğu, “İptal ve Tam Yargı Davalarında Kazanılmış Hak”, *İdare Hukuku ve İdari Yargı ile İlgili İncelemeler*,

www.yasader.org/web/yasama.../2008

<http://www.kazanci.com>

<http://www.resmigazete.gov.tr>

<http://www.anayasa.gov.tr>

<http://www.calismatoplum.org>